

Hvordan arbejder vi inkluderende i folkekirkens undervisning af minikonfirmander?

Kender du det? Det er eftermiddag og tid til undervisning af minikonfirmander. Ind ad kirkedøren kommer 3.a, nogle larmende, andre grinende og glade, én kommer stille og forsagt, en anden kommer slæbende med sit løbehjul som »skal« med ind i kirken for ikke at blive stjålet. En gruppe småskændes pga. en konflikt, som tidligere skete på skolen. Med ét er dagens tid med minikonfirmander skudt i gang.

Af Heidi Ettrup Lehm, kirke- og kulturmedarbejder ved Abildgaard Kirke

Midt i forvirringen har vi så Frederik og Sara, som pga. særlige behov ikke kan klare det uforudsete, larm og kaos – men hvordan er det så lige, at vi som præster eller kirke- og kulturmedarbejdere får skabt rammerne til, at alle børn får en god oplevelse med at være til minikonfirmand og i det hele taget en positiv oplevelse med at komme i kirken?

I 2012 Indførte den daværende regering sammen med KL en lovændring om en mere inkluderende folkeskole. Man ønskede bl.a. at nedbringe antallet af børn, som tidligere havde fået et specialklasse-tilbud.

Folkeskolen skal grundlæggende tilgode alle børns læring og trivsel. Børn med særlige behov skal så vidt muligt ikke udskilles til særlige undervisningstilbud, men undervises sammen med deres kammerater i den almene undervisning.

www.uvm.dk- Undervisningsministeriet, regler for inklusion

Denne lovændring betød helt konkret, at man nedlagde specialklasser, og at specialundervisningen blev forbeholdt børn med omfattende støttebehov. Dette betød jo ikke, at en stor gruppe af børn med særlige behov med ét forsvandt, men blev i stedet inkluderet i almene klasser. Det har dermed også fået en stor betydning for folkekirkens undervisning af minikonfirmander.

»Det er min erfaring, at inklusion handler om et helt grundlæggende menneskesyn og ikke er en aktivitet i sig selv.«

Inklusion eller eksklusion?

Det store spørgsmål er jo så, om disse børn med særlige behov er inkluderet eller ekskluderet i det almene tilbud? Og hvordan arbejder vi inkluderende og ikke ekskluderende i folkekirkens undervisning?

Som læreruddannet med erfaringer fra den almene og specialpædagogiske del af folkeskolens virke, hvor jeg især har arbejdet med børn med omfattende vanskeligheder socialt, fagligt og udviklingsmæssigt, er det min erfaring, at inklusion handler om et helt grundlæggende menneskesyn og ikke er en aktivitet i sig selv.

Børn er allermest optaget af deres relationer til andre børn og af at være en del af fællesskabet. Når vi som undervisere ønsker at skabe trivsel, læring og udvikling (og er det ikke også det, vi vil med undervisningen af minikonfirmander?), så skal vi fokusere arbejdet om fællesskaberne.

Det er vigtigt, at læringsmiljøet og konteksten indrettes efter barnet og fællesskabet, men ikke udelukkende efter diagnosen.

Inkluderende klasseledelse

Derfor bør man se på de centrale dimensioner i inkluderende klasseledelse – det handler altså om klasseledelse!

For fire år siden arbejdede jeg som lærer i en heldagsklasse, som er et specialskoletilbud, hvor børn kommer, når de af forskellige årsager ikke kan inkluderes i et alment skoletilbud. Her var mit fokus sammen med andre fagpersoner at udrede barnet og udsluse barnet til det rigtige skoletilbud. Det betød i praksis, at de fleste børn, som vi modtog, først skulle til at udredes. Nogle var allerede blevet udredt, men havde fået en forkert diagnose. Derfor sad jeg med et hold af elever med særlige behov, hvor vores opgave var at udrede den enkeltes problematik. Her skulle jeg undervise elever på hold,

hvor de hver sad med hver deres problematik uden helt at kende den enkeltes diagnose. Her var jeg nødt til at finde ud af, hvilke behov der var fælles for disse børn – alle med særlige behov. Det var nødvendigt for, at min undervisning kunne lykkes.

Det, de fleste mennesker har til fælles – også børn, er, at når vi ved, hvad vi skal, og hvad målet med fx den enkelte undervisningsgang til minikonfirmand er, så kan den enkelte fokusere på det, som skal ske, og som man skal være en del af.

Hertil kommer et stort ansvar hos underviseren i at planlægge aktiviteter, som kan foregå i rammer som tydelighed, struktur og ro som er altafgørende for at arbejde inkluderende.

Måske kan der være behov for ekstra støtte eller at dele klassen op.

»At være inkluderende er at være autentisk, sig selv og med »inklusionsbriller« at lede holdet, møde den enkelte relationelt og være klar til at regulere og justere undervejs.«

Tag dine inklusionsbriller på

Derudover kommer realistiske målsætninger i, hvad og hvor meget man ønsker, de skal nå at have af læring den enkelte gang, og hvordan rammerne skal være for, at dette sker med mest muligt udbytte. Derfor afhænger »den gode gang til minikonfirmand« af den ansvarlige – dig som underviser! At være inkluderende er at være autentisk, sig selv og med »inklusionsbriller« at lede holdet, møde den enkelte relationelt og være klar til at regulere og justere undervejs.

Tag dine inklusionsbriller på og se, om du arbejder inkluderende i din undervisning af minikonfirmander?